

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти</i>
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	<i>Публічне управління та адміністрування</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова (нормативна)
Форма навчання	Очна (денна/вечірня)
Рік підготовки, семестр	2 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	180 год (6 кредити ЕКТС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	1) Складання індивідуальної робочої програми 2) Захист звіту про проходження практики 3) Залік
Розклад занять	За індивідуальним планом здобувача та відповідно до rozklad.kpi.ua
Мова викладання	Українська, англійська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Іваницька Ольга Михайлівна, професор, доктор наук з державного управління (гарант освітньої програми) omivanytska@gmail.com
Розміщення курсу	Посилання на дистанційний ресурс надається на першому занятті

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

«Педагогічна практика» на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти має статус обов'язкової дисципліни, є видом практик в системі вищої освіти, що здійснюється відповідно до «Положення Про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету України «Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського» [3].

У процесі педагогічної практики поглиблюються знання з питань викладання в системі закладів вищої освіти, розвиваються і закріплюються вміння здійснювати науково-методичний аналіз навчальних програм окремих навчальних дисциплін, складати плани-конспекти занять, проводити аудиторні заняття, оцінювати результати власної діяльності, вдосконалювати комунікативні складові викладання. Педагогічна практика дає можливість аспірантам здійснити апробацію матеріалів дисертації та використати свій педагогічний доробок в майбутньому.

Також педагогічна практика дозволяє розвинути лідерський потенціал, ораторські здібності та комунікативну культуру в цілому, оскільки аспірантам пропонується долучатися до проведення лекцій, семінарів, практичних занять, організації конференцій, круглих столів, роботи наукових гуртків тощо. Практичні вміння та навички, отримані здобувачами в ході педагогічної практики, суттєво підсилюють їх інтегральні, загальні і спеціальні (фахові) компетентності з публічного управління та адміністрування відповідно до проекту Стандарту вищої освіти за кваліфікацією

«доктор філософії публічного управління та адміністрування».

Метою педагогічної практики є виконання здобувачами низки індивідуальних завдань відповідно до робочої програми практики, що узгоджується з тематикою дисертаційного дослідження, враховує основні завдання з організації педагогічної, навчально-виховної, методичної та наукової роботи на кафедрі.

Для досягнення мети педагогічної практики здобувачі отримують практичний досвід викладацької і навчально-виховної роботи зі студентською молоддю, методичної та організаційної роботи у взаємодії з науковими керівниками та іншими провідними викладачами кафедри з перспективою його використання для майбутнього професійного розвитку. Здобувачі набувають практичного досвіду у сфері апробації положень дисертації, обговорення дискусійних матеріалів дисертації, ініціації розгляду актуальних проблем дослідження тощо.

Предметом педагогічної практики є реалізація практичних дій щодо набуття компетентностей у сфері педагогіки вищої школи відповідно до поставлених та вирішених завдань проведення наукових досліджень.

Результатом педагогічної практики є забезпечення комплексу знань та навичок, необхідних для ефективного виконання наукового дослідження, у поєднанні з отриманим досвідом науково-педагогічної діяльності у ЗВО України.

Для досягнення даного результату необхідним є формування таких програмних компетентностей та програмних результатів навчання, які дозволяють виробити авторські позиції з вдосконалення явищ та процесів, продуктів та послуг за основними напрямками наукового дослідження за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Це:

програмні результати навчання:

ПРН 05. Глибоко розуміти загальні принципи й методологію публічного управління та адміністрування, застосовувати їх у власних дослідженнях у публічній сфері та у викладацькій практиці.

ПРН 07. Уміти розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.

ПРН 08. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

ПРН 10. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.

ПРН 11. Уміти викладати на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальні дисципліни за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», розробляти відповідно до сучасних вимог навчально-методичне забезпечення цих дисциплін.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК 02. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК 08. Здатність забезпечувати якісний рівень наукових/науково-методичних матеріалів, послуг чи процесів.

СК 09. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій, освітній (педагогічній) та професійній діяльності.

СК 10. Здатність до прийняття науковообґрунтованих управлінських рішень та проведення досліджень в умовах цифрових трансформацій публічного управління та адміністрування.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

«Педагогічна практика» є обов'язковою (нормативною) дисципліною, яку вивчають та застосовують у практичній педагогічній діяльності здобувачі третього освітньо-наукового рівня вищої освіти зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. За структурно-логічною схемою підготовки здобувачів навчальна дисципліна розвиває вищезазначені компетентності за умов активної участі здобувачів у педагогічній діяльності під керівництвом провідних викладачів кафедри, зокрема при розробці і вдосконаленні інформаційних матеріалів, навчально-

методичного забезпечення дисциплін кафедри, долученні до різних комунікативних (наукових і просвітницьких) заходів кафедри. Робота за індивідуальною робочою програмою практики базується на попередньому оволодінні дисципліни «Актуальні проблеми педагогіки вищої школи».

3. Зміст навчальної дисципліни

«Педагогічна практика» складається з двох освітніх компонентів: «Педагогічна практика. Частина 1» та «Педагогічна практика. Частина 2».

«Педагогічна практика. Частина 1»

РОЗДІЛ 1. Педагогічна діяльність

РОЗДІЛ 2. Методична діяльність

РОЗДІЛ 3. Науково-дослідна діяльність

«Педагогічна практика. Частина 2»

РОЗДІЛ 4. Навчально-виховна діяльність

РОЗДІЛ 5. Організаційна діяльність

РОЗДІЛ 6. Самостійна робота

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». URL: https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/files/Положення_практика_2020.pdf (дата звернення 02.06.2024).
2. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF> (дата звернення 02.06.2024).
3. Стандарт вищої освіти. Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень. Ступінь вищої освіти: «доктор філософії». Галузь знань: 28 публічне управління та адміністрування : проект. URL: <http://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2017/12/Proekt-standartu-281-Publichne-upravlinnya-ta-administruvannya-doktor-filosofiyi.pdf> (дата звернення 02.06.2024).

Додаткова література

1. Балл Г. О., Винославська О. В., Злишков В. Л. Ідентичність викладача вищої школи в контексті ціннісних складових його професійної культури. Соціальна психологія. 2011. №3(47). С. 153-162.
2. Блохіна І. О. Критерії та рівні сформованості професійно-етичних настановлень управлінців навчальними закладами. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : педагогічні та психологічні науки / гол. ред. Райко В. В. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2014. №3(72). С. 19-30.
3. Винославська О. В. Реалізація проекту психолого-педагогічної підтримки аспірантів технічного університету як майбутніх викладачів. Вісник післядипломної освіти : зб. наук. праць. У 2-х ч. / Ун-т менедж. освіти НАПН України; редкол. О. Л. Ануфрієва та ін. Київ, 2005. Вип. 9(22) / голов. ред В. В. Олійник. Київ : АТОПОЛ, 2013. Ч. 2. С. 66-73.
4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 02.06.2024).
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. Київ : Ленвіт, 2006. 35 с.
6. Уйсімбаєва Н. Вплив педагогічної практики на формування професійної компетентності майбутнього педагога. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Педагогічні науки. 2013. Вип. 121(2). С. 271-275. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2013_121\(2\)_65](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2013_121(2)_65) (дата звернення 02.06.2024).

7. Університет у сучасному суспільстві: місія, проблеми, виклики : колективна монографія / за заг. ред. Г. І. Калінічевої ; ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая». Чернівці : ЧНТУ, 2019. 252 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ з/п	Перелік орієнтовних завдань індивідуальної робочої програми педагогічної практики здобувача (за погодженням з науковим керівником)
1	<p>РОЗДІЛ 1. Педагогічна діяльність</p> <p><i>Завдання 1.</i> Скласти плану-конспекту лекції / презентації лекції/ практичного/ семінарського заняття /тестових завдань/кейсів.</p> <p><i>Завдання 2.</i> Взяти участь (очно або дистанційно) в дискусіях, обговореннях тем занять, підготовка та надання відповідей на питання здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування</p> <p><i>Завдання 3.</i> Надати пропозиції з вдосконалення силабусів дисциплін</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 05. Глибоко розуміти загальні принципи й методологію публічного управління та адміністрування, застосовувати їх у власних дослідженнях у публічній сфері та у викладацькій практиці. - ПРН 10. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності. - ПРН 11. Уміти викладати на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальні дисципліни за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», розробляти відповідно до сучасних вимог навчально-методичне забезпечення цих дисциплін.
2	<p>РОЗДІЛ 2. Методична діяльність</p> <p><i>Завдання 1.</i> Сформулювати рекомендації для навчально-методичних комплексів дисциплін, що викладаються науково-педагогічними працівниками кафедри/розробити рекомендації для самостійної роботи студентів/розробити рекомендації для практичних/семінарських занять до навчальних дисциплін, зокрема тих, що розміщені на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» (https://www.sikorsky-distance.org/)</p> <p><i>Завдання 2.</i> Надати пропозиції з вдосконалення освітнього процесу у ЗВО (в очному, змішаному та дистанційному режимі)</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 08. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

3	<p>РОЗДІЛ 3. Науково-дослідна діяльність</p> <p><i>Завдання 1.</i> Внести пропозиції з розробки тестових завдань з метою контролю знань здобувачів вищої освіти</p> <p><i>Завдання 2.</i> Розглянути кейси з імплементації міжнародного досвіду щодо організації/функціонування/підвищення ефективності досліджуваних процесів, продуктів, послуг в дисертаційній роботі та включення їх до змісту дисциплін (силабусів) з наданням відповідної довідки про впровадження</p> <p><i>Завдання 3.</i> Висловити рекомендації щодо дотримання основних засад академічної доброчесності в КПІ ім. Ігоря Сікорського.</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 07. Уміти розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку. - ПРН 10. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.
4	<p>РОЗДІЛ 4. Навчально-виховна діяльність</p> <p><i>Завдання 1.</i> Підготувати рекомендації щодо розвитку громадянських компетентностей у здобувачів вищої освіти НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського».</p> <p><i>Завдання 2.</i> Ознайомитися з роботою кураторів академічних груп та внести свої пропозиції.</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 10. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.
5	<p>РОЗДІЛ 5. Організаційна діяльність</p> <p><i>Завдання 1.</i> Підготувати пропозиції щодо організації і проведення освітніх, культурних, спортивних і просвітницьких заходів кафедрою, факультетом, ЗВО.</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 10. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності
6	<p>РОЗДІЛ 6. Самостійна робота</p> <p><i>Завдання 1.</i> Напрацювати джерельну базу для планування і розробки конспектів-лекцій/ тестових завдань/ кейсів.</p> <p><i>Завдання 2.</i> Структурувати навчально-методичні матеріали і закріпити відповідно до сучасних методів навчання.</p> <p><i>Завдання 3.</i> Сформулювати пропозиції і рекомендації до силябусів дисциплін з метою отримання відповідного підтвердження у формі Довідки/Акту впровадження.</p> <p><i>Завдання 4.</i> Сформулювати звіт про проходження педагогічної практики</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 05. Глибоко розуміти загальні принципи й методологію публічного управління та адміністрування, застосовувати їх у власних дослідженнях у публічній сфері та у викладацькій практиці. - ПРН 08. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та

	інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності..
	- ПРН 10. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.
	- ПРН 11. Уміти викладати на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальні дисципліни за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», розробляти відповідно до сучасних вимог навчально-методичне забезпечення цих дисциплін.

6. Самостійна робота здобувача

Завдання до самостійного опрацювання зазначені в робочій програмі педагогічної практики. Самостійна робота може включати ініціативну участь (на громадських засадах) та за погодженням з науковим керівником і адміністрацією ЗВО у комунікативних заходах та освітніх подіях ЗВО, зокрема активну участь в Семінарах з педагогічної майстерності. Самостійна робота зі Звітом та документацією триває до терміну складання заліку.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Здобувачам третього рівня вищої освіти рекомендується відвідувати заняття за запрошенням науково-педагогічних працівників кафедри або відкриті лекції, методичні семінари, семінари з педагогічної майстерності, засідання кафедри та інші заходи. Такий підхід ґрунтується на тому, що на лекціях викладається теоретичний матеріал, потрібний для розвитку вміння структурувати текст, а також вміння виявити стратегічні вектори розвитку для напрацювання матеріалів дисертації. За умови активної участі аспірантів в дискусіях розвиваються комунікативні навички, необхідні для виконання індивідуального завдання педагогічної практики і майбутнього публічного захисту результатів наукового дослідження. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність та ініціативність здобувача, а також за виконання завдань, поставлених в робочій програмі, та за підготовку і захист звіту про проходження педагогічної практики.

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Виконані завдання, підготовлений звіт, які подаються на перевірку з порушенням терміну виконання, оцінюються з урахуванням штрафних балів.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Здобувачі мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Політика дедлайнів та перескладань

Особлива увага приділяється своєчасному наданню документів з практики та виконанню індивідуального плану (робочої програми) практики аспіранта. Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання аспірантів визначені у п.8 Силабусу.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: щотижневне консультування з фіксацією пропозицій, рекомендацій та зауважень і звіті про проходження педагогічної практики.

Семестровий контроль: залік

Рейтингова система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Ваговий бал	Всього, 100 балів
1.	Самостійна активність з розробки та імплементації інноваційних рішень, пропозицій і напрацювань до навчально-методичного забезпечення (інформація надається у Звіті про проходження педагогічної практики)	10	30
2.	Відгук викладача кафедри про співпрацю з аспірантом в частині вдосконалення лекційного матеріалу та/або навчально-методичного забезпечення (отримання Довідки або Акту про впровадження)	20	20
3.	Активність у навчально-виховних та/або організаційних та інших комунікативних заходах кафедри (інформація надається у Звіті про проходження педагогічної практики)	10	20
4.	Оформлення Звіту про проходження педагогічної практики відповідно до вимог	20	20
5.	Залік (подання та захист Звіту про проходження педагогічної практики)	10	10

Критерії оцінювання кожного заходу надаються здобувачам на початку навчання та оголошуються повторно перед контрольним заходом.

Критерії оцінювання Звіту про проходження педагогічної практики включають бали за самостійне виконання Звіту – максимум 20 балів, та подання і захист Звіту на засіданні кафедри. З них:

- 1) зміст Звіту оцінюється за принципом виконано/не виконано завдання робочої програми – 10 балів
- 2) оформлення Звіту (зразки документів надсилаються на електронні пошти) – 5 балів
- 3) своєчасне подання Звіту на кафедру – 5 балів
- 4) публічний захист Звіту – 10 балів.

Критерії оцінювання публічного захисту Звіту:

- 1) 10-7 балів «відмінно» – доповідь чітка, обґрунтована, на запитання надано правильні відповіді (не менше за 90% потрібної інформації).
- 2) 6-5 балів «добре» – доповідь чітка, але без обґрунтування на запитання надано правильні, але не всеосяжні відповіді (не менше за 75% потрібної інформації).
- 3) 4-0 балів «задовільно» – доповідь має неточності, на запитання надано неповні відповіді (не менше за 60% потрібної інформації).
- 4) 0 балів «незадовільно» – не відповідає критеріям «задовільно».

На захисті практики (засіданні кафедри) науковий керівник дисертації, викладачі кафедри (з дисциплін, залучених на практиці) та відповідальний за практику від кафедри доповідають про виконання аспірантами їх індивідуальних завдань відповідно до Розділів Робочої програми.

Якщо аспірант не виконає ухваленого календарного плану (без поважної причини) своєчасно, на засіданні кафедри може прийматися рішення про недопуск аспіранта до захисту практики та його подальше відрахування. Аспірант, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план, і відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.), підлягає відрахуванню.

Обов'язкові умови допуску до заліку		Критерій
1	Виконання та захист Звіту про проходження педагогічної практики	Рейтинг не менше 30 балів

Заохочувальні та штрафні бали

Написання статті за тематикою наукового дослідження з імплементацією сформованого авторського погляду /пропозицій до змісту матеріалів дисципліни (силабусу)	10 балів
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах чи конкурсах, що відповідають напрямкам дослідження згідно з тематикою дисципліни	10 балів
Отримання Довідки (Акту) про впровадження	10
Виконання та презентація Звіту про проходження педагогічної практики із порушенням термінів	- 0,5 балів за кожний день затримки

Сума заохочувальних або штрафних балів не може перевищувати 10% від стартового рейтингу.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Онлайн-курси

Дистанційне навчання через проходження онлайн-курсів враховується. При пред'явленні відповідного сертифікату рішенням комісії з визнання результатів, здобувачу можуть бути зараховані бали за виконання певних поточних завдань (імплементація результатів

онлайн-навчання до виконання завдань Робочої програми практики). При цьому контрольні заходи з дисципліни виконуються на загальних підставах.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для всіх здобувачів з особливими освітніми потребами. У разі потреби завдання можуть бути скориговані.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено:

Іваницька Ольга Михайлівна, професор кафедри теорії та практики управління, доктор наук з державного управління професор, гарант освітньої програми.

Ухвалено кафедрою теорії та практики управління (протокол № 15 від 07.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 9 від 26.06.2024 р.)